

ירושלים, כ"ח חשון, תש"פ

26 נובמבר, 2019

חוזר ח-06 – 0000

לכבוד

התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי אשראי

הנדון: מגבלת חבות ענפית

(הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315)

מבוא

1. הוראת ניהול בנקאי תקין 315 קובעת כיום כי סך כל החבויות של ענף מסוים לתאגיד בנקאי לא יעלה על 20% מסך כל חבויות הציבור לתאגיד הבנקאי.
2. על פי ההוראות הקיימות מסווג אשראי לפרויקטים תשתיתיים המצויים בשלב הקמה במסגרת ענף "בינוי, נדל"ן ותעשייה ומסחר של מוצרי בנייה". זאת, בשל העובדה שמדובר בפרויקטים הכרוכים בסיכון של בינוי (בשלב ההקמה).
3. לאור הגידול המשמעותי הצפוי של פרויקטים להקמת תשתיות לאומיות וחשיבותם לצמיחה הכלכלית של המשק, ועל מנת לאפשר הרחבת היצע האשראי לפרויקטים אלה, לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת בעניינים הנוגעים לעסקי בנקאות ובאישור הנגיד, מצאנו לנכון להקל על המגבלה בענף הבינוי והנדל"ן באופן שיאפשר למערכת הבנקאית מימון תשתיות לאומיות בהיקפים רחבים יותר. מובהר כי ההקלה תחול אך ורק על הקמת פרויקטים תשתיתיים, קרי פרויקטים בשותפות המגזר הציבורי עם המגזר הפרטי.

עיקרי העדכון

4. **סעיף 5(ב) להוראה:**
העדכון מאפשר לתאגיד בנקאי כי סך החבויות בגין "בינוי נדל"ן ותעשייה ומסחר של מוצרי בנייה" (ענף 11 ברשימת ענפי המשק בנספח להוראה זו) יעמוד על שיעור של עד 24% מסך כל חבויות הציבור לתאגיד הבנקאי, בתנאי שסך החבות כאמור לעיל, בניכוי חבות למימון פרויקטים בשיתוף המגזר הציבורי עם המגזר הפרטי (הכלולה בענף 42 "עבודות הנדסה אזרחיות"), לא יעלה על 20%.

דברי הסבר

העדכון מאפשר לתאגיד הבנקאי לבחור במסלול בו הוא מעמיד אשראי לענף בינוי ונדל"ן עד לשיעור 24%, בתנאי שהתוספת מעבר ל- 20% נועדה לממן פרויקטים תשתיתיים לאומיים אשר נכללים במסגרת ענף "עבודות הנדסה אזרחית".

הבהרה

5. הוראות המפקחת על הבנקים הנוגעות לתיקון כגון הוראות הדיווח לפיקוח מס' 809 תותאמה בהמשך.

תחילה

6. תחילת התיקונים להוראה לפי חוזר זה היא ביום פרסומו.

עדכון הקובץ

7. מצ"ב דפי עדכון לקובץ ניהול בנקאי תקין. להלן הוראות העדכון:

<u>להוציא עמוד</u>	<u>להכניס עמוד</u>
315-2 [22] (07/17)	315-2 [23] (11/19)

בכבוד רב,

ד"ר חדוה בר

המפקחת על הבנקים

מגבלת חבות ענפית**מבוא**

1. ריכוזיות תיק האשראי, ובכלל זה ריכוזיות אשראי לפי ענפי משק, היא אחד ממקורות סיכון האשראי בתאגידים בנקאיים. בשל ההכרה בהשפעה השלילית של הריכוזיות הענפית על איכות תיק האשראי בתאגידים הבנקאיים, נקבעו מגבלות על סך החבות לענף מסוים.

תחולה

2. (א) הוראה זו תחול על תאגיד בנקאי, למעט חברת שירותים משותפת.
(ב) כמו כן תחול ההוראה על תאגיד כמפורט להלן, כאילו היה תאגיד בנקאי - תאגיד מהסוג האמור בסעיפים 11(א)(3) עד 11(ב3) ו-11(ב) לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 (להלן - "**חוק הרישוי**"), שהואגד בישראל ושנשלט על ידי תאגיד בנקאי, אלא אם התאגיד הבנקאי השולט בו מקיים כל אלה:
- (1) כולל אותו בדוחותיו הכספיים על בסיס מאוחד;
- (2) נתן לו שיפוי לכל התחייבויותיו;
- (3) מקיים מערכת בקרה יעילה למעקב אחר קיום המגבלות על בסיס מאוחד.
- (ג) הוראה זו חלה על חביויות במשרדי התאגיד הבנקאי בישראל בלבד (על בסיס לא מאוחד).
3. המפקחת רשאית לקבוע הוראות מסוימות שונות מאלו המפורטות להלן, שיחולו על תאגידים מסוימים.

הגדרות

4. "**חבות**" - (א) סך החבות כמשמעותה בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313, למעט השקעות במניות, למעט סך כל ההתחייבויות (לרבות מותנות) של התאגיד הבנקאי למתן אשראי או להוצאת ערבות ולמעט ערבויות שנתן הלווה לצד שלישי להבטחת חבות שקיבל הצד השלישי מהתאגיד הבנקאי;
- (ב) על אף האמור, 70% מסכומי ערבויות בנקאיות למשתכן שניתנו על פי חוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות), התשל"ה - 1974 (להלן - "ערבויות מכר"), ואשר כנגדן רכש התאגיד הבנקאי הגנת אשראי הכשירה למטרות הפחתת סיכון אשראי כאמור בהוראה 203, יסווגו בהתאם לענף הפעילות של ספק ההגנה.
- "ענף" - הגדרת ענפי המשק מפורטת בנספח להוראה זו, ומבוססת על הרשימה שבהוראה מספר 831 בקובץ "הוראות הדיווח לפיקוח על הבנקים".

מגבלות

5. (א) סך כל החבויות של ענף מסוים לתאגיד בנקאי לא יעלה על 20% מסך כל חבויות הציבור לתאגיד הבנקאי.

(ב) על אף האמור בסעיף (א), חבות ענף בינוי ונדל"ן תוגבל לשיעורים הבאים: רשאי תאגיד בנקאי, בכל מועד דיווח, לקבוע את שיעור המגבלה בגין

1. סך חבויות "בינוי ונדל"ן ותעשייה ומסחר של מוצרי בנייה" (ענף 11 ברשימת ענפי המשק) בנספח להוראה זו) בניכוי חבויות למימון פרויקטים בשותפות המגזר הציבורי עם המגזר הפרטי הכלולות בענף 42 "עבודות הנדסה אזרחית" בסיווג האחיד של ענפי הכלכלה (2011), לא יעלה על 22% מסך כל חבויות הציבור לתאגיד הבנקאי;

2. סך חבויות "בינוי ונדל"ן ותעשייה ומסחר של מוצרי בנייה" (ענף 11 ברשימת ענפי המשק בנספח להוראה זו) לא יעלה על 24% מסך כל חבויות הציבור לתאגיד הבנקאי;

בתנאי שסך החבות כאמור לעיל, בניכוי ענף 42 "עבודות הנדסה אזרחית" בסיווג האחיד של ענפי הכלכלה (2011), לא יעלה על 18%.

(ג) _____ השיעורים כאמור לעיל יחושבו על בסיס לא מאוחד.

מעוצב: מספור + רמה: 1 + סגנון מספור: 1, 2, 3, ... +
התחל מ: 1 + יישור: לימין + מיושר ב: 1.27 ס"מ +
כניסה ב: 1.9 ס"מ

מעוצב: כניסה: לפני: 0.63 ס"מ, תלויה: 1 ס"מ, מספור
+ רמה: 1 + סגנון מספור: 1, 2, 3, ... + התחל מ: 1 +
יישור: לימין + מיושר ב: 1.27 ס"מ + כניסה ב: 1.9 ס"מ

ניכויים

6. תאגיד בנקאי רשאי לנכות מהחבות סכומים אלה:

(א) סכומים שניתן להפחיתם כאמור בסעיף 5 להוראה מספר 313, ובלבד שניכוי כאמור כנגד ערבויות מכר, ייעשה לפני שקלול ערבויות המכר כאמור בהגדרת חבות. הניכוי יתבצע מהמונה בלבד.

(ב) סכום המהווה של השכירות בגין נדל"ן מניב שמושכר לבנק או לממשלת ישראל, ובלבד:

(1) שסכום השכירות האמור משועבד לתאגיד הבנקאי ושניתן להיפרע ממנו אם אין הלקוח עומד בתנאי החבות;

(2) שקיימת התחייבות בלתי חוזרת של השוכר לשלם את דמי השכירות במישרין לתאגיד הבנקאי;

(3) שלא ניתן להפסיק את השכירות לפני תום תקופת השכירות.

(ג) חבויות של חברה שאינה עוסקת בבניה בישראל, המיועדות לרכישת נדל"ן מחוץ לישראל (לעניין זה, "ישראל" - לרבות יהודה, שומרון וחבל עזה).

חריגה

7. תאגיד בנקאי שנוצרה אצלו חריגה מהמגבלה המפורטת בהוראה זו יודיע על כך לפיקוח על הבנקים ללא דיחוי יחד עם תוכנית לביטול החריגה בהקדם האפשרי.

דיווח

8. תאגיד בנקאי ידווח לפיקוח על הבנקים על עמידתו במגבלות המפורטות בהוראה זו, אחת לרבעון, לפי מתכונת הדיווח של הוראה מספר 809 בהוראות הדיווח לפיקוח על הבנקים.

נספח

רשימת ענפי המשק

שם הענף

1. חקלאות
2. כרייה וחציבה
3. תעשיית מכוניות, ציוד חשמלי ואלקטרוני
4. תעשיית מתכת ומוצריה
5. תעשיית גומי ופלסטיק
6. תעשייה כימית
7. תעשיית מוצרי נפט
8. תעשיית תרופות
9. תעשיית מזון, משקאות וטבק
10. תעשייה ומסחר ביהלומים
11. בינוי, נדל"ן ותעשייה ומסחר של מוצרים אל-מתכתיים בנייה
12. חשמל- אספקת חשמל, גז, קיטור ומיזוג אוויר
13. מים- אספקת מים; שירותי ביוב, טיפול באשפה ובפסולת ושירותי טיהור.
14. מסחר (למעט מסחר ביהלומים ובמוצרי בנייה)
15. בתי מלון, שירותי אירוח ואוכל
16. תחבורה ואחסנה דואר ובלדרות
17. מידע ותקשורת
18. שירותים פיננסיים ושירותי ביטוח
19. שירותים עסקיים אחרים
20. שירותים ציבוריים וקהילתיים

עדכונים

חוזר 06 מס'	גרסה	פרטים	תאריך
1244		חוזר מקורי	9/3/86
1392		עדכון	22/1/89
1424		עדכון	6/7/89
-----	1	שיבוץ בהוראות ניהול בנקאי תקין	8/91
1532	2	עדכון	11/11/91
1583	3	עדכון	21/7/92
1610	4	עדכון	11/1/92
1761	4	עדכון (נספח ג')	27/3/95
1778	5	עדכון	22/10/95
1782	6	עדכון (עמ' 3)	7/11/95
-----	6	גרסה מחודשת של קובץ ניהול בנקאי תקין	12/95
1838	7	עדכון	20/11/96
1880	8	עדכון	3/8/97
1902		הקפאת תחילה	30/12/97
1919	9	עדכון	26/4/98
1972	10	עדכון	28/4/99
2068	11	עדכון	6/2/02
2094	12	עדכון (נספח ג')	15/12/02
2151	13	עדכון	13/12/04
2246	14	עדכון (ביטול נספח ג')	16/03/09
2249	15	עדכון	17/09/09
2259	16	עדכון	18/2/10
2277	17	עדכון	19/10/10
2357	18	עדכון	27/12/12
2385	19	עדכון	30/5/13
2482	20	עדכון	22/10/15
2515	21	עדכון	29/9/16
2534	22	עדכון	10/7/17
<u>ססס</u>	<u>23</u>	<u>עדכון</u>	<u>סססס</u>